

Prawo gospodarcze

Przejdź do produktu na www.ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

Szanowni Państwo!

Poprzedni, 2019 rok, był szczególny z uwagi na organizację V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku, która odbyła się 7.11.2019 r. na Wyższej Szkole Administracji i Biznesu Im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni. Tematyką tej jubileuszowej konferencji było prawo gospodarcze. W piątym roku organizacji konferencji naukowych, organizatorzy z dumą przyznają, że kolejne wydarzenia naukowe ze starannie dobraną tematyką spotykają się z coraz większym zainteresowaniem ze strony uczestników. Sympozjum – Prawo gospodarcze przyciągnęło licznych zainteresowanych, którzy mieli możliwość wysłuchania interesujących wykładów, jak również uczestniczenia w dyskusjach pomiędzy praktykami a teoretykami prawa. Taka konstrukcja konferencji organizowanych przez Pomorską Izbę Adwokacką w Gdańsku to nie tylko wykonanie obowiązku doskonalenia zawodowego członków palestry, ale także możliwość pogłębienia wiedzy praktycznej z poszczególnych dziedzin prawa.

Patronami honorowymi V Konferencji Naukowej – Prawo gospodarcze zostali, jak co roku: Prezes Naczelnej Izby Adwokackiej adw. *Jacek Trela*, Prezydent Gdyni dr *Wojciech Szczurek* oraz Prezydent Gdańska *Aleksandra Dulciewicz*, a także Marszałek Województwa Pomorskiego *Mieczysław Struk*. Z uwagi na tematykę tegorocznego kongresu, patronatów honorowych udzielili również Krajowa Izba Gospodarcza oraz Urząd Zamówień Publicznych. Partnerem strategicznym, po raz piąty, zostało Wydawnictwo C.H. Beck, a patronem medialnym Gazeta Prawna.

Program składał się z 5 paneli tematycznych dotyczących szeroko pojętego prawa gospodarczego. W każdym panelu brało udział 4 prelegentów. Tematyką pierwszego panelu było prawo przedsiębiorców, w ramach którego omówione zostały zagadnienia obowiązkowego rozliczania przedsiębiorców za pomocą rachunku płatniczego i zabezpieczenie wykonania zobowiązań. Kolejnym zagadnieniem było partnerstwo publiczno-prywatne. Prelegenci poruszali kwestie praktycznego zastosowania formuły PPP, jego aspektów prawnofinansowych oraz orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej w zakresie problematyki dialogu konkurencyjnego. Przedmiotem obrad V Konferencji Naukowej Pomorskiej Izby Adwokackiej była również tematyka nieuczciwej konkurencji. Zaprezentowane prelekcje dotyczyły takich zagadnień, jak przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom na rynku usług adwokackich, szpiegostwa gospodarczego i *white collar crime*, a także problemu nieuczciwej konkurencji z punktu widzenia informatyki śledczej. W ramach ostatniego panelu, pt. Koncesjonowana działalność gospodarcza omówione zostały m.in. kwestie działalności energetycznej, morskiej energetyki wiatrowej i koncesjonowanego obrotu bronią.

Równolegle do obrad panelu eksperckiego V Konferencji Naukowej – Prawo gospodarcze, odbywał się panel dedykowany studentom, aplikantom oraz doktorantom, których referaty zostały wyłonione w drodze konkursu. Wzięli w nim udział przedstawiciele izb adwokackich oraz doktoranci, dla których prawo gospodarcze stanowi obszar zainteresowania.

Owoce piątej, jubileuszowej konferencji „Prawo gospodarcze” jest niniejsza publikacja, składająca się z 16 artykułów z różnych obszarów prawa gospodarczego. Większość tekstów stanowi rozwinięcie referatów wygłoszonych podczas listopadowej V Konferencji Naukowej Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku. Wśród publikacji znalazły się także opracowania wygłoszone przez uczestników panelu dla aplikantów, studentów i doktorantów.

Artykuł dr *Joanny Ablewicz* porusza problematykę obowiązkowego dokonywania transakcji w obrocie gospodarczym za pośrednictwem rachunku bankowego. Obowiązek ten został wprowadzony przez nową ustawę – Prawo przedsiębiorców, zaś celem zmian jest uszczelnienie obrotu gospodarczego oraz wyeliminowanie tzw. szarej strefy. Wedle założeń Ministerstwa Finansów, wprowadzone zmiany doprowadzą do zwiększenia dochodów budżetu państwa oraz ograniczenia wyłudzeń czy unikania płacenia VAT. Podobne działania zostały podjęte w wielu państwach europejskich. Przywołana ustawa wprowadziła limit jednorazowej wartości transakcji do równowartości 15 tys. zł. Zdaniem Autorki, obowiązek ten niewątpliwie będzie miał pozytywny wpływ na zwiększenie transparentności dokonywanych transakcji, wzrost uczciwej konkurencji między przedsiębiorcami, zmniejszanie szarej strefy i w konsekwencji przyczyni się do zwiększenia dochodów budżetu państwa.

Z kolei przedmiotem rozważań artykułu dr *Arkadiusza Wowerki* jest problematyka określenia prawa właściwego dla odpowiedzialności cywilnej zarządców (członków zarządów) w spółce. Rozważania dotyczą spółek działających w skali transgranicznej. Autor wskazuje, że kwestia ta jest jednym z najbardziej złożonych i spornych zagadnień prawa prywatnego międzynarodowego, zaś ustalenie prawa właściwego dla rzeczowej odpowiedzialności nabiera szczególnego znaczenia praktycznego zwłaszcza w sytuacji, gdy spółka prowadzi swoją działalność wyłącznie lub głównie w państwie, które zasadniczo nie jest państwem „pochodzenia” spółki, czy też inaczej rzecz ujmując, jej statutem personalnym. Tym samym statut personalny spółki powinien być wyznaczany na podstawie łącznika siedziby rzeczywistej, o którym mowa w art. 17 ust. 1 PPM.

Kolejny artykuł opracowany został przez mec. *Macieja Kaczmarka* i traktuje o rozwiązaniu alternatywnym do Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP), a mianowicie *quasi* PPP. Autor wskazuje na brak legalnej definicji zarówno PPP, jak i *quasi* PPP, tworząc na potrzeby opracowania własne wyjaśnienie tej instytucji – „prawie PPP” to każdego rodzaju współpraca podmiotu publicznego z podmiotem prywatnym, która nie jest oparta o ustawę o partnerstwie publiczno-prywatnym. Potrzeba współpracy podmiotów publicznych z prywatnymi istniała jeszcze przed uchwaleniem ustawy, a jej pierwszy przejaw miał miejsce jeszcze w dwudziestoleciu międzywojennym. Konkludując, Autor wskazuje, że formy współpracy sprzed okresu wprowadzenia ustawy

o PPP sprawdzają się lepiej niż te, które zostały wprowadzone na podstawie ustawy. Wynika to z faktu, że liczba projektów w stosunku do zawartych umów jest znikoma.

Tematykę PPP omawiał w swoim referacie również dr *Rafał Cieślak*, jednak w kontekście wyboru partnera prywatnego. Autor podnosi, że w odróżnieniu od tradycyjnych zamówień publicznych, procedura wyboru partnera prywatnego w ramach PPP posiada swoją specyfikę i została ukształtowana w praktyce tego typu postępowań. Standardy proceduralne, wynikające zarówno z przepisów prawa, jak też z tzw. dobrych praktyk PPP, nie są jeszcze w pełni ukształtowane. Efektywne doprowadzenie przez stronę publiczną do rozpoczęcia współpracy w ramach PPP składa się z trzech podstawowych etapów: odpowiedniego przygotowania projektu PPP, przeprowadzenia postępowania PPP oraz zawarcia umowy o PPP. Samo zawarcie umowy o PPP nie przesądza jeszcze o wykonalności przedsięwzięcia. Z tego względu Autor rekomenduje, aby podmioty publiczne, które przygotowują projekty PPP, postępowały zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Opracowanie dr *Anny Sperskiej* dotyczy analizy kosztów nieuczciwej konkurencji w świetle definicji ekonomicznych, nie zaś prawnych. Autorka przywołuje pojęcie ekonomiczne kosztu i odróżnia go od kosztu w rozumieniu ustawy o rachunkowości, celem przedstawienia pełnego zakresu strat, które ponosi przedsiębiorstwo wskutek działań o charakterze nieuczciwej konkurencji. Działania te mogą odnosić się zarówno do relacji z pracownikami, jak i innych sfer działalności przedsiębiorstwa. Zamyślem Autorki jest przybliżenie specjalistom z zakresu nauk prawnych postrzegania, a także sposobu kalkulacji kosztów w kategoriach ekonomicznych i wskazanie najważniejszych problemów w tym zakresie. Świadomość wszystkich kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo wskutek nieuczciwego działania przedsiębiorstwa konkurencyjnego może ułatwić ocenę zakresu wyrządzonej szkody i odpowiednio przygotować dowody na potrzeby procesu sądowego.

O ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa w dobie szpiegostwa przemysłowego oraz przestępstw gospodarczych traktuje artykuł mecenas *Pawła Sawickiego* oraz mecenas *Agnieszki Tofil*. W opracowaniu wskazano przykłady najczęściej występujących współczesnych zagrożeń dla poufności informacji, jak również środki ich ochrony w ujęciu prawnokarnym, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów karnych ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Autorzy wskazali przykłady najczęściej występujących współczesnych zagrożeń dla poufności informacji, jak również środki ich ochrony w ujęciu prawnokarnym, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów karnych ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Artykuł ma na celu zwiększenie świadomości przedsiębiorców co do ciągłego powstawania nowych sposobów i technik wykradania informacji oraz konieczności ochrony własnego przedsiębiorstwa przed niepożądanymi zdarzeniami.

Adwokat dr *Łukasz Kodłubański* omówił zagadnienie procesu powołania do życia podmiotu leczniczego. Autor wskazuje, że komplementarnie przygotowany przebieg powstania podmiotu leczniczego wymaga nie tylko współpracy z prawnikiem, ale także profesjonalnej pomocy architekta oraz praktycznej wiedzy lekarskiej. Wobec

niewydolności państwowej ochrony zdrowia, zagadnienie powstania i funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą jest coraz bardziej popularne. Opracowanie analizuje rejestrację podmiotu i rozpoczęcie prowadzenia działalności leczniczej na przykładzie spółki z o.o. Powstanie podmiotu leczniczego wiąże się ze spełnieniem szeregu wymogów do prawidłowego, zgodnego z prawem funkcjonowania, ale i w istocie zwiększenia bezpieczeństwa każdego pacjenta/klienta danego podmiotu leczniczego.

Rozważania o warunkach prowadzenia działalności koncesjonowanej, określanych w decyzjach Prezesa Urzędu Energetyki, porusza w swoim artykule adw. *Agnieszka Cwalina-Kowalewska*. Już od czasów międzywojennych podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w sektorze energetycznym wymaga uzyskania pozwolenia wydanego przez organ regulacyjny. Na podstawie orzecznictwa Sądu Najwyższego, Autorka dokonała analizy warunków ogólnych i szczególnych nakładanych na koncesjonariuszy w decyzjach udzielających im koncesji, a także zakresu kompetencji regulatora w określeniu obowiązków koncesyjnych. Opracowanie obejmuje tematykę przestrzegania obowiązków koncesyjnych, obligujących do przestrzegania ustawy – Prawo energetyczne, w kontekście odpowiedzialności administracyjnej za naruszenie zasad wykonywania działalności koncesjonowanej.

Na temat aspektów prawnych recyklingu statków morskich wypowiada się w swoim artykule adw. dr *Dominika Wetoszka*. Obecne czasy przyniosły wzmożone zainteresowanie pozyskiwaniem środków wtórnych z demontażu statków. Recykling dotyczy statków wycofanych z eksploatacji i jest integralnym elementem gospodarki żegludowej. Pozwala na zachowanie równowagi pomiędzy budowaniem nowych a demontażem zużytych statków oraz pomiędzy odzyskiwaniem surowców wtórnych a pozyskiwaniem nowych. Recykling przeprowadzany w sposób nieprawidłowy stanowi poważne zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia pracowników. Statki w dużej mierze składają się lub zawierają materiały niebezpieczne. Autorka proponuje 6 filarów pozwalających uznać demontaż statku za przyjazny środowisku i spełniający wymogi konwencji międzynarodowych oraz przepisów unijnych.

Doktor *Izabela Nakielska* omówiła zagadnienie pomawiania przedsiębiorcy jako czynu nieuczciwej konkurencji w rzecznictwie cywilnym i karnym. Poruszana przez Autorkę problematyka została ukazana na przykładzie wybranych spraw cywilnych i karnych oraz zapadłych w nich rozstrzygnięć. Zasygnalizowano również kwestie możliwej ochrony przedsiębiorcy realizowanej na drodze cywilnej ochrony jego dóbr osobistych oraz w ramach prawa karnego, gdy dochodzi do popełnienia wobec przedsiębiorcy przestępstwa zniesławienia lub zniewagi. Autorka stawia tezę o większej skuteczności ochrony pomawianego przedsiębiorcy na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego i Kodeksu karnego niż na podstawie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Przedmiotem opracowania dr *Łukasza Młynarkiewicza* jest analiza celów oraz przyczyn zmian w postępowaniach administracyjnych w sprawach ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dokonanych wraz z wejściem w życie ustawy o oce-

nach oddziaływania na środowisko. Autor wskazuje, że zamiarem projektodawcy było przede wszystkim usprawnienie procedur i postępowań administracyjnych. Nowelizacja ma się przysłużyć zarówno podmiotom planującym realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub innych przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000, jak również podmiotom opracowującym dokumenty podlegające strategicznej lub transgranicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Wśród pozostałych, przewidywanych skutków regulacji, projektodawca wskazał m.in. na ułatwienia proceduralne w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zmniejszenie liczby czynności urzędowych, czy liczby dokumentacji do przechowywania.

Na temat specyfiki multimodalnego przewozu towarów drogą morską wypowiedział się w swoim artykule mec. *Jakub Puskarski*. Transport multimodalny jest niezwykle praktycznym rozwiązaniem, pozwala bowiem na zwiększenie wydajności i konkurencyjności transportu towarowego jako całości, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi środowiskowej. Skutecznie zorganizowany transport multimodalny daje gwarancję wykorzystania najbardziej efektywnego środka transportu na każdym jego etapie, a co za tym idzie przyczynia się m.in. do zmniejszenia zjawiska kongestii oraz zużycia energii i zanieczyszczeń. Autor zwraca uwagę na problematykę braku jednolitego prawa przewozów multimodalnych oraz stara się odpowiedzieć na pytanie o potrzebę wprowadzenia jednolitej regulacji w omawianym zakresie.

Interesujące rozważania zawiera artykuł mec. *Magdaleny Olkiewicz-Borkowskiej* na temat pozyskiwania danych osobowych ze źródeł publicznie dostępnych przez tzw. wywiadownie gospodarcze, w kontekście obowiązku informacyjnego w świetle prawa Unii Europejskiej. Przez wywiadownie gospodarcze należy rozumieć podmioty zajmujące się komercyjnym gromadzeniem i wykorzystywaniem profesjonalnych danych sektora publicznego. Podmioty te przetwarzają miliony rekordów danych, przez co bezpośrednia realizacja obowiązku informacyjnego względem podmiotów danych skutkuje koniecznością poniesienia bardzo wysokich kosztów finansowych i organizacyjnych. Autorka podejmuje się próby odpowiedzi na pytanie, czy istnieją normatywne możliwości odstąpienia od obowiązku informacyjnego nałożonego na wywiadownie gospodarcze.

Mecenas *Paulina Tronowska* podjęła się opracowania tematyki dotyczącej działalności funduszy inwestycyjnych i ich konstrukcji prawnej. Autorka wskazuje fundusze inwestycyjne zamknięte jako jedną z możliwości pozyskania kapitału niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej. W swoim artykule przybliżyła model prowadzenia działalności i konstrukcji prawnej FIZ, jako osoby prawnej o szczególnym charakterze, a także omawia otoczenie prawne i aktualną sytuację na rynku funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Ostatnie nowelizacje ustawy o funduszach inwestycyjnych przyczynią się do zwiększenia przejrzystości i zwiększenia ochrony uczestników FIZ – posiadaczy certyfikatów inwestycyjnych. Z drugiej jednak strony, prowadzą do powolnego i nieuniknionego znikania z rynku podmiotów, które wykorzystywały konstrukcję FIZ wyłącznie w celach optymalizacji podatkowej.

O swobodzie świadczenia usług w Europejskim Obszarze Gospodarczym, na przykładzie rozwiązań norweskich, pisze mec. *Tomasz Maciczak*. Znaczna liczba polskich usługodawców na rynku norweskim stała się bowiem przyczyną do dokonania analizy i omówienia zagadnień prawnych związanych z oddelegowywaniem pracowników z państw Unii Europejskiej, do wykonywania pracy na terenie kraju Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Autor przybliża status prawny oraz zagadnienia szczególne mające zastosowanie do pracowników oddelegowanych.

Ostatnim zagadnieniem poruszonym w ramach niniejszej publikacji jest artykuł o wpływie czwartej rewolucji przemysłowej na prawo, autorstwa *Adama Labuhna*. Autor wskazuje, że obecnie trwa czwarta rewolucja przemysłowa, której siłami napędowymi są cyfryzacja, dane oraz sztuczna inteligencja, a wkrótce nowoczesne technologie z wykorzystaniem sztucznej inteligencji będą miały powszechne zastosowanie w każdym segmencie życia społeczno-gospodarczego. Tym samym należy rozważyć wpływ tych zmian na system prawa, rozwiązania technologiczne, sztuczna inteligencja w szczególności generuje potrzebę ustanowienia zasad odpowiedzialności cywilnoprawnej za działanie i szkody wyrządzane przez systemy sztucznej inteligencji. Obecnie dominującym europejskim poglądem oraz optymalnym rozwiązaniem jest przypisanie tej odpowiedzialności producentom sztucznej inteligencji, jednak dalszy rozwój technologii może wymusić kolejne zmiany w tym zakresie.

Niewątpliwie niniejsza monografia stanowi godne podsumowanie V Konferencji Naukowej Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku – Prawo gospodarcze. Organizatorzy mają nadzieję na kontynuację tradycji publikowania referatów pokonferencyjnych stanowiących zbiór zagadnień prezentowanych podczas organizowanych corocznie konferencji.

adw. dr *Dominika Wetoszka*

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl